

KNOWLEDGE BASE

กลุ่มชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

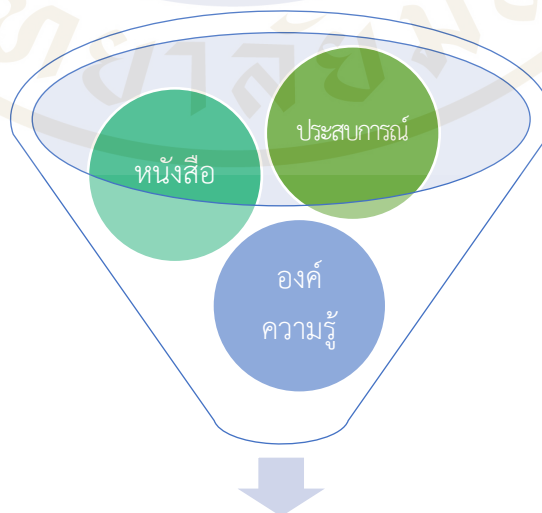
เรียบเรียงโดย ชลิตา มิ่งขวัญ

งานจัดการความรู้ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

KM Tool หรือ เครื่องมือการจัดการความรู้ เป็นตัวช่วยที่ทำให้การดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ สะดวก และง่ายขึ้น จากหนังสือ Knowledge Management Tools and Techniques Manual ของ APO (Asian Productivity Organization) ได้แบ่งเครื่องมือ KM ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ KM Tool ที่ไม่ใช้ IT และ KM Tool ที่ใช้ IT สำหรับ KM Tool ที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลใช้และมีการอบรมทักษะอย่าง สม่ำเสมอ ได้แก่ CoP, Mind Map, Storytelling และ World Café

KM Tool ที่ใช้ IT ตาม APO กำหนด ที่งานจัดการความรู้ คณะฯ ได้นำมาใช้ คือ Knowledge base, Social network services, Advanced search tools และ Video sharing โดยบทความที่ทางงานจัดการ ความรู้จะนำเสนอในครั้ง ได้แก่ Knowledge base

Knowledge base หรือ ฐานความรู้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ **ความรู้ที่อยู่ในตัวคน (tacit knowledge)** และ **ความรู้ที่ชัดเจน (explicit knowledge)** ซึ่งความรู้ที่อยู่ในตัวคน ความรู้ที่อยู่ในตัวคนถือเป็นความรู้ที่มี คุณค่าอย่างมาก เนื่องจากเป็นความรู้ที่อยู่ใน *ภายใน* เป็นประสบการณ์ที่สะสมและพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่าน กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ส่วนความรู้ที่ชัดเจน เป็นการนำความรู้ที่มีอยู่ภายในแปลงออกมาเป็น *ภายนอก* เป็นความรู้ที่จับต้องได้ในรูปแบบที่เหมาะสม โดยบริบทของการจัดการความรู้ (KM) ขององค์กร ควรเป็นแหล่ง ส่งออกความรู้ หรือแหล่งการเข้าถึงความรู้ที่สำคัญ เพื่อให้ผู้อื่นเกิดการแบ่งปัน นำไปใช้ และพัฒนาต่อไป ทั้งนี้ KM ควรระบุความรู้สำคัญหรือกำหนดพื้นที่ความรู้หลักที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการสร้างฐานความรู้ที่ชัดเจน และส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพต่อองค์กร

ภาพที่ 1 ฐานความรู้

ฐานความรู้ ก่อให้เกิดพื้นที่ทำงานร่วมกัน ทำให้คนจำนวนมากเข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็ว เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ และแก้ไขความรู้ที่มีอยู่ได้ด้วยตนเอง โดยมีฝ่ายสารสนเทศเป็นทีมสนับสนุน

ขั้นตอนสร้างฐานความรู้ มีดังนี้

ภาพที่ 2 ขั้นตอนสร้างฐานความรู้

ขั้นตอนที่ 1 ระบุความรู้สำคัญที่ต้องการ โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร และใช้การตั้งคำถามว่า “อะไรคือพื้นที่ความรู้ ถ้านำมาบริหารจัดการให้ดีขึ้น จะส่งผลให้เกิดความแตกต่างอย่างมีประสิทธิภาพต่อองค์กรมากขึ้นหรือไม่?”

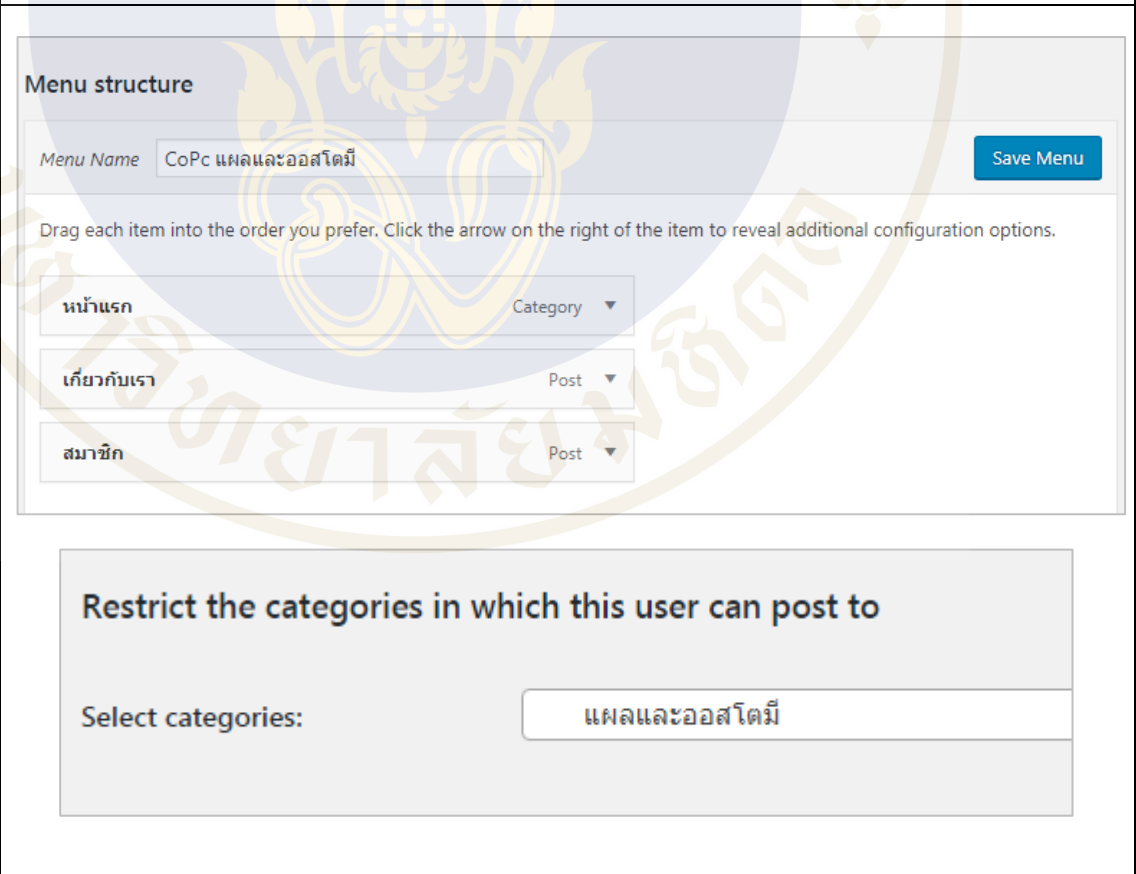
ขั้นตอนที่ 2 กำหนดรูปแบบฐานความรู้ โดยพิจารณาว่าฐานความรู้ที่สร้างจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการ หรือผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาในการแก้ไข เสนอแนะ และปรับปรุงความรู้ที่มีหรือไม่ หรือจะเป็นฐานความรู้แบบเปิดสาธารณะ เพื่อให้ผู้อื่นได้มีส่วนร่วม และสามารถแก้ไขความรู้ได้ด้วยตนเอง

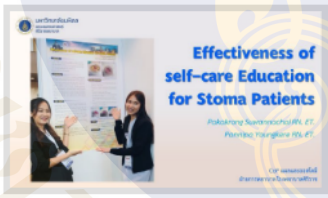
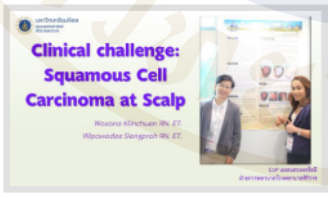
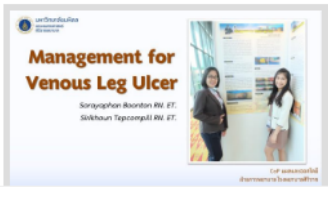
ขั้นตอนที่ 3 แต่งตั้งผู้จัดการฐานความรู้ ในกรณีที่ต้องมีผู้จัดการ ควรดำเนินการแต่งตั้งผู้จัดการฐานความรู้ และพัฒนากระบวนการ เพื่อรับความคิดเห็น การเรียนรู้และความคิดใหม่ รวมถึงข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุง การวัดผล เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 สร้างฐานความรู้ โดยพิจารณาความเป็นไปได้ในการใช้ wikis และพัฒนากรรมสิทธิ์ฐานความรู้รวมทั้งความต้องการพิเศษนอกเหนือการทำงานของ wiki

ตัวอย่าง

Knowledge base หรือ ฐานความรู้ กลุ่มชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ขั้นตอนสร้าง ฐานความรู้	รายละเอียด							
1. ระบุความรู้สำคัญ ที่ต้องการ	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="383 271 646 353">วัตถุประสงค์</td> <td data-bbox="646 271 1524 353">แลกเปลี่ยนความรู้ในการดูแลผู้ป่วยที่มีแผล ออสโตมี และผิวหนังถูกทำลายจากการสัมผัสสิ่งขับถ่าย เพื่อพัฒนาแนวทางการดูแลรักษาให้ทันสมัยและเป็นแห่งอ้างอิง</td> </tr> <tr> <td data-bbox="383 353 646 1064">หลักการ/ ความเป็นมา/ ความสำคัญ</td> <td data-bbox="646 353 1524 1064"> <p>ปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายว่า การจัดการความรู้ (Knowledge Management) นำมาซึ่งการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลดีทั้งต่อคนและองค์กร ยิ่งถ้าองค์กรสามารถทำให้คนได้เรียนรู้มากขึ้นก็สร้างความรู้ใหม่ๆ เมื่อนำความรู้เก่ามาบูรณาการกับความรู้ใหม่ ก็จะก่อให้เกิดความรู้ใหม่ขึ้นอีก และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น จึงกลายเป็นวงจรการเรียนรู้ที่เพิ่มพูนได้ในตัวเองอย่างไม่สิ้นสุด</p> <p>พยาบาลออสโตมีและแผล เป็นกลุ่มคนที่มีความปรารถนา ร่วมกันในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดูแลผู้ป่วยที่มีแผล ออสโตมี และผิวหนังถูกทำลายจากการสัมผัสสิ่งขับถ่าย มาปฏิสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอและร่วมกันเสริมสร้างบรรยากาศในการนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ซ้ำ ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนหรือสร้างความรู้ใหม่และทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรและนำไปสู่ความยั่งยืนขององค์กรในที่สุด โดยใช้กลยุทธ์การจัดการความรู้และเครื่องมือการจัดการความรู้ มาบูรณาการการทำงานประจำไปสู่การทำงานเชิงระบบ โดยบูรณาการระบบงานการดูแลผู้ป่วยที่มีแผลและออสโตมี ไปสู่การทำงานวิจัย และการอบรมพยาบาลออสโตมีและแผลจากทั่วประเทศ มีการจัดการให้ได้มาซึ่งความรู้ที่ต้องการ จนถึงการแปลงความรู้ไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มในการพัฒนาคุณภาพองค์กร มีการจัดการให้เกิดการเคลื่อนไหวของความรู้กระจายสู่การใช้ประโยชน์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างทั่วถึงและแพร่หลาย ทั้งในพื้นที่จริงและพื้นที่เสมือน มีการเชื่อมโยงความรู้ที่หลากหลายและจำเป็นสู่การใช้ประโยชน์ร่วมกันในองค์กรโดยใช้กระบวนการความรู้ ในการสร้าง รวบรวม จัดเก็บ เผยแพร่ และถ่ายโอนความรู้เกิดขึ้นอย่างครบวงจรและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความรู้จำนวนมากหมุนเวียนอยู่ในระบบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างครบถ้วน ทันเวลา ส่งผลให้การปฏิบัติงานของคนในองค์กรมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นได้อย่างรวดเร็ว</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="383 1064 646 1115">ตัวชี้วัดและเป้าหมาย</td> <td data-bbox="646 1064 1524 1115">จำนวนสาระความรู้ที่ถูกจัดเก็บใน CoP Website 2 เรื่อง/ปี</td> </tr> </table>	วัตถุประสงค์	แลกเปลี่ยนความรู้ในการดูแลผู้ป่วยที่มีแผล ออสโตมี และผิวหนังถูกทำลายจากการสัมผัสสิ่งขับถ่าย เพื่อพัฒนาแนวทางการดูแลรักษาให้ทันสมัยและเป็นแห่งอ้างอิง	หลักการ/ ความเป็นมา/ ความสำคัญ	<p>ปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายว่า การจัดการความรู้ (Knowledge Management) นำมาซึ่งการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลดีทั้งต่อคนและองค์กร ยิ่งถ้าองค์กรสามารถทำให้คนได้เรียนรู้มากขึ้นก็สร้างความรู้ใหม่ๆ เมื่อนำความรู้เก่ามาบูรณาการกับความรู้ใหม่ ก็จะก่อให้เกิดความรู้ใหม่ขึ้นอีก และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น จึงกลายเป็นวงจรการเรียนรู้ที่เพิ่มพูนได้ในตัวเองอย่างไม่สิ้นสุด</p> <p>พยาบาลออสโตมีและแผล เป็นกลุ่มคนที่มีความปรารถนา ร่วมกันในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดูแลผู้ป่วยที่มีแผล ออสโตมี และผิวหนังถูกทำลายจากการสัมผัสสิ่งขับถ่าย มาปฏิสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอและร่วมกันเสริมสร้างบรรยากาศในการนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ซ้ำ ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนหรือสร้างความรู้ใหม่และทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรและนำไปสู่ความยั่งยืนขององค์กรในที่สุด โดยใช้กลยุทธ์การจัดการความรู้และเครื่องมือการจัดการความรู้ มาบูรณาการการทำงานประจำไปสู่การทำงานเชิงระบบ โดยบูรณาการระบบงานการดูแลผู้ป่วยที่มีแผลและออสโตมี ไปสู่การทำงานวิจัย และการอบรมพยาบาลออสโตมีและแผลจากทั่วประเทศ มีการจัดการให้ได้มาซึ่งความรู้ที่ต้องการ จนถึงการแปลงความรู้ไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มในการพัฒนาคุณภาพองค์กร มีการจัดการให้เกิดการเคลื่อนไหวของความรู้กระจายสู่การใช้ประโยชน์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างทั่วถึงและแพร่หลาย ทั้งในพื้นที่จริงและพื้นที่เสมือน มีการเชื่อมโยงความรู้ที่หลากหลายและจำเป็นสู่การใช้ประโยชน์ร่วมกันในองค์กรโดยใช้กระบวนการความรู้ ในการสร้าง รวบรวม จัดเก็บ เผยแพร่ และถ่ายโอนความรู้เกิดขึ้นอย่างครบวงจรและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความรู้จำนวนมากหมุนเวียนอยู่ในระบบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างครบถ้วน ทันเวลา ส่งผลให้การปฏิบัติงานของคนในองค์กรมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นได้อย่างรวดเร็ว</p>	ตัวชี้วัดและเป้าหมาย	จำนวนสาระความรู้ที่ถูกจัดเก็บใน CoP Website 2 เรื่อง/ปี	
วัตถุประสงค์	แลกเปลี่ยนความรู้ในการดูแลผู้ป่วยที่มีแผล ออสโตมี และผิวหนังถูกทำลายจากการสัมผัสสิ่งขับถ่าย เพื่อพัฒนาแนวทางการดูแลรักษาให้ทันสมัยและเป็นแห่งอ้างอิง							
หลักการ/ ความเป็นมา/ ความสำคัญ	<p>ปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายว่า การจัดการความรู้ (Knowledge Management) นำมาซึ่งการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลดีทั้งต่อคนและองค์กร ยิ่งถ้าองค์กรสามารถทำให้คนได้เรียนรู้มากขึ้นก็สร้างความรู้ใหม่ๆ เมื่อนำความรู้เก่ามาบูรณาการกับความรู้ใหม่ ก็จะก่อให้เกิดความรู้ใหม่ขึ้นอีก และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น จึงกลายเป็นวงจรการเรียนรู้ที่เพิ่มพูนได้ในตัวเองอย่างไม่สิ้นสุด</p> <p>พยาบาลออสโตมีและแผล เป็นกลุ่มคนที่มีความปรารถนา ร่วมกันในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดูแลผู้ป่วยที่มีแผล ออสโตมี และผิวหนังถูกทำลายจากการสัมผัสสิ่งขับถ่าย มาปฏิสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอและร่วมกันเสริมสร้างบรรยากาศในการนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ซ้ำ ถ่ายทอด แลกเปลี่ยนหรือสร้างความรู้ใหม่และทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรและนำไปสู่ความยั่งยืนขององค์กรในที่สุด โดยใช้กลยุทธ์การจัดการความรู้และเครื่องมือการจัดการความรู้ มาบูรณาการการทำงานประจำไปสู่การทำงานเชิงระบบ โดยบูรณาการระบบงานการดูแลผู้ป่วยที่มีแผลและออสโตมี ไปสู่การทำงานวิจัย และการอบรมพยาบาลออสโตมีและแผลจากทั่วประเทศ มีการจัดการให้ได้มาซึ่งความรู้ที่ต้องการ จนถึงการแปลงความรู้ไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มในการพัฒนาคุณภาพองค์กร มีการจัดการให้เกิดการเคลื่อนไหวของความรู้กระจายสู่การใช้ประโยชน์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างทั่วถึงและแพร่หลาย ทั้งในพื้นที่จริงและพื้นที่เสมือน มีการเชื่อมโยงความรู้ที่หลากหลายและจำเป็นสู่การใช้ประโยชน์ร่วมกันในองค์กรโดยใช้กระบวนการความรู้ ในการสร้าง รวบรวม จัดเก็บ เผยแพร่ และถ่ายโอนความรู้เกิดขึ้นอย่างครบวงจรและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความรู้จำนวนมากหมุนเวียนอยู่ในระบบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างครบถ้วน ทันเวลา ส่งผลให้การปฏิบัติงานของคนในองค์กรมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นได้อย่างรวดเร็ว</p>							
ตัวชี้วัดและเป้าหมาย	จำนวนสาระความรู้ที่ถูกจัดเก็บใน CoP Website 2 เรื่อง/ปี							
2. กำหนดรูปแบบ ฐานความรู้	 <p>The screenshot shows a web interface for configuring a menu structure. At the top, the 'Menu Name' is set to 'CoPc แผลและออสโตมี'. Below this, there are three menu items: 'หน้าแรก', 'เกี่ยวกับเรา', and 'สมาชิก'. Each item has a 'Category' dropdown menu. Below the menu items, there is a section titled 'Restrict the categories in which this user can post to' with a dropdown menu showing 'แผลและออสโตมี'.</p>							

ขั้นตอนสร้าง ฐานความรู้	รายละเอียด			
3. แต่งตั้งผู้จัดการ ฐานความรู้	ชื่อ CoP (ชื่อไทย) ออสโตมีและแผล (ชื่ออังกฤษ) Wound and Ostomy			
	ตัวชี้วัดและเป้าหมาย	จำนวนสาระความรู้ที่ถูกจัดเก็บใน CoP Website 2 เรื่อง/ปี		
	Facilitator (คุณอำนวย/ประธาน)	นางสาวจุฬาร นางสาวกาญจนา	ประสังสิต รุ่งแสงจันทร์	98765 owcsiriraj@gmail.com
	Historian (ผู้บันทึกความรู้/คุณ ลิขิต/เลข)	นางสาวณัฐวรรณ นางสาวอันธิกา	วรรณรักษ์เจริญ วุฒิตถกประพันธ์	99233 99233 pook.natthawan@outlook.com vayupaktra@gmail.com
	Admin (ผู้บริหารสารสนเทศ)	นางสาวทิวพร	อินันัน	98765 tiwapornjj@gmail.com
	Expert (ผู้เชี่ยวชาญ)	นางสาวจุฬาร	ประสังสิต	98765 owcsiriraj@gmail.com
	รายชื่อสมาชิก ผู้ดำเนินการ ณ วัน ก่อตั้ง	<ol style="list-style-type: none"> นางสาวศิริพรรณ นางสาวจุฬาร นางสาวสโรธยา นางเรือนแก้ว นางนงลักษณ์ นางสาวอุททิพร นางสาวกัลยา 	<ol style="list-style-type: none"> ชาญสุกิจเมธี (หนง.) ประสังสิต หวังเจริญ จางกิตติรัตน์ พุทธากุล จันทร์รา บุรณกุลกิจการ 	<ol style="list-style-type: none"> งานพัฒนาคุณภาพการพยาบาล งานพัฒนาคุณภาพการพยาบาล งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ งานการพยาบาลจักษุโรค งานการพยาบาลจักษุโรค งานการพยาบาลตรวจรักษาผู้ป่วยนอก
4. สร้างฐานความรู้	<div data-bbox="406 1115 1500 1176" style="background-color: #ADD8E6; padding: 5px;">Category: แผลและออสโตมี</div> <div data-bbox="406 1180 1500 1220" style="background-color: #ADD8E6; padding: 5px;">Wound and Ostomy</div> <div data-bbox="406 1225 734 1422"> </div> <div data-bbox="758 1225 1500 1422"> <p>Effectiveness of self-care Education for Stoma Patients Posted on 13 November 2018 by CoP แผลและออสโตมี</p> <p>Posted in แผลและออสโตมี Tagged CoP, CoP แผลและออสโตมี, KM, Knowledge Management, Ostomy, Wound, การจัดการความรู้, มุมชนนักปฏิบัติ Leave a comment Edit</p> </div> <hr/> <div data-bbox="406 1478 734 1675"> </div> <div data-bbox="758 1478 1500 1675"> <p>Clinical challenge : Squamous Cell Carcinoma at Scalp Posted on 13 November 2018 by CoP แผลและออสโตมี</p> <p>Posted in แผลและออสโตมี Tagged CoP, CoP แผลและออสโตมี, KM, Knowledge Management, Ostomy, Wound, การจัดการความรู้, มุมชนนักปฏิบัติ Leave a comment Edit</p> </div> <hr/> <div data-bbox="406 1731 734 1928"> </div> <div data-bbox="758 1731 1500 1928"> <p>Management for Venous Leg Ulcer Posted on 13 November 2018 by CoP แผลและออสโตมี</p> <p>Posted in แผลและออสโตมี Tagged CoP, CoP แผลและออสโตมี, KM, Knowledge Management, Ostomy, Wound, การจัดการความรู้, มุมชนนักปฏิบัติ Leave a comment Edit</p> </div>			

